



17.10.2012

B7-0471/2012

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Komisijas paziņojumu

saskaņā ar Reglamenta 110. panta 2. punktu

par vēlēšanām Baltkrievijā
(2012/2815(RSP))

*Johannes Cornelis van Baalen, Marietje Schaake, Leonidas Donskis,
Kristiina Ojuland, Gerben-Jan Gerbrandy, Norica Nicolai, Sonia Alfano,
Robert Rochefort, Izaskun Bilbao Barandica, Ramon Tremosa i Balcells,
Marielle de Sarnez, Graham Watson, Hannu Takkula*
ALDE grupas vārdā

**Eiropas Parlamenta rezolūcija par vēlēšanām Baltkrievijā
(2012/2815(RSP))**

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Baltkrieviju, jo īpaši 2012. gada 29. marta rezolūciju¹, 2012. gada 14. februāra rezolūciju², 2011. gada 15. septembra rezolūciju³, 2011. gada 12. maija rezolūciju⁴, 2011. gada 10. marta rezolūciju⁵ un 2011. gada 20. janvāra rezolūciju⁶,
- ņemot vērā ES augstās pārstāves *Catherine Ashton* un komisāra *Štefan Füle* 2012. gada 24. septembra kopīgo paziņojumu par parlamenta vēlēšanām Baltkrievijā,
- ņemot vērā vajadzību novērtēšanas misijas 2012. gada 16.-18. jūlija ziņojumu, 14. septembra starpposma ziņojumu, un EDSO Demokrātisku iestāžu un cilvēktiesību biroja starptautiskās vēlēšanu novērošanas misijas 2012. gada 24. septembra paziņojumu ar sākotnējiem atzinumiem un secinājumiem,
- ņemot vērā 2012. gada 1.–2. marta Eiropadomes secinājumus, kuros paustas dziļas bažas par stāvokļa tālāku pasliktināšanos Baltkrievijā,
- ņemot vērā Padomes 2012. gada 28. februāra Lēmumu 2012/126/KĀDP, ar ko īsteno Lēmumu 2010/639/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem pret Baltkrieviju⁷,
- ņemot vērā Padomes secinājumus par Eiropas modernizācijas dialoga uzsākšanu ar Baltkrievijas sabiedrību (Ārlietu padomes 3157. sanāksme, Brisele, 2012. gada 23. marts),
- ņemot vērā Austrumu partnerības augstākā līmeņa sanāksmes Prāgā 2009. gada 7.–9. maijā pieņemto deklarāciju un Austrumu partnerības augstākā līmeņa sanāksmes Varšavā 2011. gada 30. septembrī pieņemto deklarāciju par stāvokli Baltkrievijā,
- ņemot vērā Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas 2012. gada 25. janvāra rezolūciju Nr. 1857 (2012) par stāvokli Baltkrievijā, kurā tika pausts nosodījums opozīcijas pārstāvju vajāšanai un pilsoniskās sabiedrības aktīvistu, neatkarīgo plašsaziņas līdzekļu pārstāvju un cilvēktiesību aizstāvju apspiešanai Baltkrievijā,
- ņemot vērā ANO augstā komisāra cilvēktiesību jautājumos 2012. gada 10. februāra ziņojumu,
- ņemot vērā Višegradas grupas valstu un Igaunijas, Latvijas un Lietuvas ārlietu ministru

¹ Pieņemtie teksti P7_TA(2012)0112.

² Pieņemtie teksti P7_TA(2012)0063.

³ Pieņemtie teksti P7_TA(2012)0392.

⁴ Pieņemtie teksti P7_TA(2011)0244.

⁵ Pieņemtie teksti P7_TA(2011)0099.

⁶ Pieņemtie teksti P7_TA(2011)0022.

⁷ OV L 55, 29.2.2012., 19. lpp.

Prāgā 2012. gada 5. martā pieņemto kopīgo paziņojumu,

- ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. punktu,
- A. tā kā ES atzinīgi novērtēja vairāku politisko ieslodzīto atbrīvošanu, taču šāda atbrīvošana joprojām ir viens no priekšnosacījumiem pakāpeniskai attiecību atjaunošanai ar Baltkrieviju;
- B. tā kā priekšsēdētāja vietniece / Savienības augstā pārstāve ārlietās un drošības politikas jautājumos novērtēja 23. septembra parlamenta vēlēšanas kā vēl vienu garām palaistu iespēju Lukašenko režīmam apliecināt, ka tas vēlas ievērot demokrātiskas vērtības un Eiropas standartus;
- C. tā kā šajā sakarībā ES atzinīgi novērtēja EDSO Demokrātisku iestāžu un cilvēktiesību biroja vēlēšanu novērošanas misiju un uzsvēra, cik svarīgi ir nodrošināt šiem novērotājiem efektīvu piekļuvi visiem vēlēšanu procesa posmiem, tostarp balsu skaitīšanai, kā arī jo īpaši uzsvēra, cik svarīgi ir nodrošināt opozīcijas tiesības gan attiecībā uz kandidēšanu vēlēšanās, gan piekļuvi vēlēšanu novērošanas komisijām un plašsaziņas līdzekļiem;
- D. tā kā opozīcijas kandidāti pauda bažas par vēlēšanu procesa taisnīgumu, atsaucoties uz neuzticēšanos balsošanas procesam un gaidāmajai balsu skaitīšanas gaitai;
- E. tā kā gadījumā, ja parlamenta vēlēšanas būtu noritējušas brīvi un godīgi un saskaņā ar starptautiskajiem standartiem, ES bija gatava īstenot pozitīvus un konkrētus pasākumus, lai pakāpeniski atjaunotu attiecības ar Baltkrieviju;
- F. tā kā EDSO vēlēšanu novērošanas misijas provizoriskajos secinājumos atzīts, ka, kaut arī bija vērojami daži nelieli uzlabojumi, 23. septembra parlamenta vēlēšanas nebija objektīvas un netika ievērotas svarīgākās EDSO saistības, tostarp pilsoņu tiesības apvienoties, kandidēt vēlēšanās un brīvi pausta savu viedokli;
- G. tā kā opozīcija, kura neieguva nevienu no 110 deputātu vietām, nodēvēja vēlēšanas par ņirgāšanos; tā kā vairākas opozīcijas partijas izstājās vai bija spiestas izstāties no vēlēšanām, jo iestādes atteicās reģistrēt to kandidātus;
- H. tā kā, neskatoties uz Baltkrievijas konstitūcijā garantēto vārda brīvību, preses brīvības līmenis Baltkrievijā joprojām ir ļoti zems un neatkarīgie plašsaziņas līdzekļi arvien sastopas ar vajāšanu, režīma kritika tiek agresīvi ierobežota un ziņas par miermīlīgām demonstrācijām pret prezidentu Lukašenko un ekonomiskās situācijas pasliktināšanos netiek pieļautas, savukārt valdības un prezidenta kritika tiek uzskatīta par noziedzīgu nodarījumu;
- I. tā kā Lukašenko režīms uzbrūk opozīcijai un neatkarīgajiem medijiem arī tiešsaistē, cenšoties informāciju bloķēt piekļuvi internetam, kā arī apcietinot tīmekļa vietņu administratorus un blogu autorus,
- 1. pauž gandarījumu par vairāku politisko ieslodzīto atbrīvošanu; turpina pieprasīt, lai nekavējoties tiktu atbrīvoti visi pārējie apcietinātie opozīcijas vadītāji un dalībnieki un lai viņiem tiktu nodrošinātas Baltkrievijas Republikas konstitūcijā visiem valsts pilsoņiem

garantētās pilsoniskās tiesības, kā arī tiktu ievēroti vispārējie un svarīgākie cilvēktiesību standarti;

2. pauž nožēlu, ka Baltkrievijas vadība neapliecināja gatavību īstenot demokrātiskas vēlēšanu reformas un 23. septembrī Baltkrievijā notikušās parlamenta vēlēšanas neatbilda EDSO standartiem, pat neraugoties uz nelieliem uzlabojumiem to norisē;
3. uzskata, ka vēlēšanas Baltkrievijā noritēja nedemokrātiski, un ka tas rada pamatu apšaubīt likumdevēja leģitimitāti; tāpēc pauž nožēlu, ka nebūs iespējams atjaunot oficiālas attiecības ar Baltkrievijas Nacionālo asambleju;
4. pauž nožēlu par Baltkrievijas iestāžu lēmumu nepiešķirt ieeļošanas vīzas Vācijas un Lietuvas parlamenta deputātiem, kuri bija iekļauti EDSO vēlēšanu novērošanas misijā;
5. aicina Baltkrievijas valdību apstiprināt paziņojumus par tās gatavību uzlabot sadarbību ar ES un ievērot demokrātijas principus, cilvēktiesības un pamatbrīvības, un attiecīgi rīkoties, lai beidzot varētu normalizēt attiecības starp ES un Baltkrieviju;
6. šajā sakarībā aicina Baltkrievijas valdību sarīkot patiesi demokrātiskas vēlēšanas saskaņā ar starptautiskiem standartiem, nodrošinot godīgus apstākļus un iespējas visiem kandidātiem rīkot patiesu priekšvēlēšanu kampaņu, kā arī nodrošinot, ka visas puses, kas piedalās vēlēšanās, ir pārstāvētas visos vēlēšanu komisiju līmeņos;
7. aicina Baltkrievijas valdību ievērot cilvēktiesības un pamatbrīvības, lai izbeigtu valdības pašas radīto izolāciju no pārējās Eiropas un lai attiecības starp ES un Baltkrieviju varētu ievērojami uzlaboties;
8. aicina Padomi un Komisiju izstrādāt politiku attiecībā pret Baltkrieviju, paredzot tajā striktu pozitīvas nosacītības principu, ar ko varētu stingri reaģēt uz rupjajiem cilvēktiesību un tiesiskuma pārkāpumiem un atbalstīt Baltkrievijas iedzīvotājus un pilsonisko sabiedrību tās centienos;
9. aicina Padomi un Komisiju neatcelt vīzu izsniegšanas aizliegumu tiem, kuri tieši iesaistīti demokrātisku vēlēšanu standartu un cilvēktiesību pārkāpumos;
10. aicina ES dalībvalstu un visu citu demokrātisko valstu hokeja, riteņbraukšanas un boksa federācijas mudināt attiecīgi *IIHF*, *UCI* un *EUBC* atkārtoti apspriest iepriekšējos lēmumus un paredzēt iespēju pārcelt no Baltkrievijas uz citu valsti 2014. gada pasaules čempionātu hokejā, 2013. gada *UCI* treka riteņbraukšanas pasaules čempionātu un 2013. gada Eiropas boksa čempionātu, līdz Baltkrievijas režīms nepārprotami apliecina apņemšanos ievērot cilvēktiesības;
11. aicina Padomi un Komisiju veikt turpmākus pasākumus, lai atvieglotu un liberalizētu vīzu procedūras Baltkrievijas pilsoņiem, jo šādi pasākumi ir būtiski nepieciešami, lai īstenotu ES politikas attiecībā uz Baltkrieviju galveno mērķi, proti, atvieglot un uzlabot cilvēku savstarpējos personīgos kontaktus un demokratizēt valsti; tādēļ aicina minētās iestādes apsvērt iespēju pazemināt maksu par vīzu tiem Baltkrievijas pilsoņiem, kuri ieeļo Šengenas zonā, jo tas ir iedarbīgs veids, lai nepieļautu Baltkrievijas iedzīvotāju turpmāku izolāciju;

12. aicina Padomi un Komisiju apsvērt Eiropas kaimiņattiecību politikas un Eiropas cilvēktiesību un demokrātijas instrumentu selektīvu piemērošanu Baltkrievijai, vairāk palielinot atbalstu Baltkrievijas pilsoniskajai sabiedrībai un jo īpaši palielinot finansiālo atbalstu neatkarīgiem tradicionālajiem un tiešsaistes plašsaziņas līdzekļiem, NVO un ārzemēs studējošiem Baltkrievijas studentiem; aicina pievērst lielāku uzmanību digitālās brīvības aizsardzībai Baltkrievijā, jo tā ir līdzeklis citu cilvēktiesību veidu, it īpaši vārda brīvības un pulcēšanās brīvības nodrošināšanai;
13. šajā sakarībā aicina Padomi un Komisiju apsvērt pasākumus, lai uzlabotu uzņēmējdarbības vidi, tirdzniecību, ieguldījumus, enerģētikas un transporta infrastruktūru, kā arī ES un Baltkrievijas pārrobežu sadarbību, tādējādi veicinot Baltkrievijas iedzīvotāju labklājību un pārticību, kā arī viņu spēju brīvi sazināties ar ES un ceļot uz to;
14. norāda — kaut gan ES ir ņēmusi vērā neseno dažu demokrātiskās opozīcijas aktīvistu atbrīvošanu un cerējusi, ka vēlēšanu organizācijas uzlabosies, pastāvīgā nespēja sarīkot brīvas un taisnīgas vēlēšanas turpinās aizkavēt Baltkrievijas attīstību un negatīvi ietekmēs attiecības ar Eiropas Savienību;
15. nosoda to, ka Baltkrievija ir vienīgā Eiropas valsts, kurā vēl arvien tiek piespriests nāvessods, kas ir pretrunā Eiropas vērtībām;
16. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu parlamentiem un valdībām, Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram, EDSO Parlamentārajai asamblejai, Eiropas Padomes Parlamentārajai asamblejai, NVS sekretariātam un Baltkrievijas iestādēm.